

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
AVRUPA BİRLİĞİ TEMSİLCİLİĞİ – BRÜKSEL

2009 / 11

BRÜKSEL'DE BİR HAFTA

16 Mart 2009

BU SAYIDA:

**AB – TÜRKİYE
AB EKONOMİ VE MALİYE BAKANLARI KONSEYİ
GENİŞLEME SÜRECİ
ENERJİ
TELEKOMÜNİKASYON
ULAŞTIRMA
BİLGİ TOPLUMU
EKONOMİK VE MALİ İŞLER
EKONOMİ**

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks : 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center, EUCCC/S-123, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100016 T: 861064622066 F: 861064622067

HAZIRLAYANLAR : Suna Orçun – Serhan Salman bxloffice@tusiad.org

www.tusiad.org

AB – Türkiye

- Avrupa Parlamentosu, Türkiye, Hırvatistan ve Makedonya'nın 2008 yılı raporlarını 12 Mart'ta kabul etti. Hollandalı parlamenter Ria Oomen-Ruijten tarafından hazırlanan **Türkiye raporunda** şu noktalar öne çıkıyor:

- Türkiye'nin AB ile müzakereler çerçevesinde yürüttüğü reform süreci, son üç yılda sürekli olarak yavaşlamıştır. Türk hükümeti, siyasi kararlılığının ispatı için reformlara tekrar ağırlık vermelidir.
- İfade ve basın özgürlüklerinin hala tam olarak koruma altına alınmamış olması endişe vericidir. TCK'nın 301. maddesinde Nisan 2008'de yapılan değişiklik, şiddet içermeyen görüşlerin hala dava edilebiliyor oluşundan dolayı tatmin edici değildir.
- Türkiye toplumu ve siyasi partileri arasındaki kutuplaşma 2008 yılında derinleşerek devam etmiştir. Anayasa reformuna ilişkin girişimlerin, başörtüsü sorunuyla ilgili tartışmalarla sonuçlanması ve toplumsal kutuplaşmanın ilerlemesine yol açmış olması üzücüdür.
- Mecliste yer alan iki siyasi partinin kapatılmasına ilişkin çağrılar, siyasi partiler yasasının yenilenmesi için önemli bir sebeptir.
- AB müktesebatına uyuma ilişkin Ulusal Program'ın parlamentodan geçmiş olması ile meclis bünyesinde bir Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'nun kurulmuş olması sevindiricidir.
- Kıbrıs sorununun BM Güvenlik Konseyi kararları doğrultusunda kapsamlı tasfiyesi gereklidir.
- Türk hükümeti Kürt sorununun kalıcı çözümü için çaba göstermeye devam etmelidir. Bu bağlamda 1 Ocak 2009'da yayın yapmaya başlayan TRT 6 umut vericidir.
- Enerji ile ilgili müzakere başlığının açılmasını Ekim 2007'den beri destekleyen Avrupa Parlamentosu milletvekilleri, Avrupa Konseyi'nin bu konuda anlaşmaya

varamamasından rahatsızlık duymaktadır. G. Kıbrıs açıklarında ulaşılması umulan gaz ve petrol kaynakları ile ilgili projeye Türkiye'nin de destek vermesi bekleniyor.

- Türkiye'nin Orta Doğu ve Kafkaslarda gösterdiği arabuluculuk çabaları sevindiricidir.
- AB Konseyi, Türkiye'yi Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası planlama ve karar mekanizmalarına dahil etmelidir.

[Internet bağlantısı için](#)

AB Ekonomi ve Maliye Bakanları Konseyi

- 10 Mart'ta toplanan ve başkanlığı Çek Maliye Bakanı Miroslav Kalousek tarafından yürütülen AB Ekonomi ve Maliye Bakanları Konseyinde toplam 21 adet uyum ve istikrar paketi üzerinde fikir alışverişinde bulunuldu. **Ekonomik kriz** ortamının İstikrar ve Büyüme Pakti kurallarının uygulanmasına engel olmaması konusunda fikir birliğine varıldı.

19-20 Mart'ta yapılacak AB Liderler Zirvesi'ne hazırlık olarak oluşturulan raporda, ekonomik ve mali işlerde 2009 yılında ele alınması gereken konular belirlendi. Bakanlar bu bağlamda Jacques de Larosiére tarafından hazırlanan raporu değerlendireceklerini açıkladılar. Raporda öncelikle finans piyasaları ve reel ekonomiye verilecek desteğe yer verilirken şu üç hedef öne çıktı:

- Kredi akışının yeniden sağlanması.
- Avrupa mali denetleme mekanizmalarının gelecekte çıkması olası krizleri önlemek üzere yeniden yapılandırılması.
- Küresel mali yapının reformunda AB'nin aktif rol oynamasının sağlanması.

Bakanlar ayrıca üye ülkelerin ekonomi ve istihdam politikalarına yönelik ülke bazlı bir tavsiye raporunu da kabul ettiler. Söz konusu rapor, Lizbon Stratejisi yapısal reformlarını, Avrupa Ekonomik Kurtarma Paketi çerçevesinde değerlendiriyor. [Internet bağlantısı için](#)

Genişleme Süreci

- **Arnavutluk** Başbakanı Sali Berisha, Çek Dönem Başkanlığı'nın genişleme yanlısı tutumundan faydalanarak, Haziran ayı sonuna kadar Avrupa Birliği üyeliği için resmi başvuruda bulunacaklarını açıkladı.

28 Haziran'da parlamento seçimleri yapılacak olan Arnavutluk'ta, AB Komisyonu seçimlerin normal prosedürlere uygun yapılmasını adaylık önkoşulu olarak görüyor. Bu arada IMF de Arnavutluk'u seçimler öncesi gereksiz harcamalara giderek makroekonomik istikrarı riske atacak girişimlerde bulunmaması konusunda uyarıyor. Arnavutluk'ta daha önceki seçimlere ilişkin pek çok yolsuzluk belirtilmişti. Bu sebeplerle seçim yolsuzluklarını engelleyebilmek için meclisten yeni bir seçim kanunu geçirildi.

Arnavutluk, NATO'nun 3-4 Nisan'da yapılacak zirvesinde üyeliğe kabul edilecek.

Batı Balkanlar'da AB üyeliği için resmi başvuruda bulunmayan ülkeler Sırbistan, Bosna Hersek ve Arnavutluk. Kosova bazı AB ülkeleri tarafından tanınmadığı için farklı bir konuma sahip. Karadağ ise geçtiğimiz Aralık ayında sürpriz bir şekilde üyelik için başvuruda bulunmuştu. [Internet bağlantısı için](#)

Enerji

- **Kuzey Akımı** (Nord Stream) Projesi kapsamında yayımlanan çevre keşif raporu, hattın yapımına 2010 yılı başlarında başlanmasını öngörüyor. Projenin yapımına başlanabilmesi için beş ülkeden izin alınması gerekiyor, ancak proje yetkilileri gerekli izinleri alacakları inancındalar.

Proje kapsamında şu ana kadar bir kaç sorun aşılmış durumda. Buna göre Estonya'dan izin alınamaması sebebiyle projenin Estonya rotasını kullanmasından vazgeçilmiş. Daha sonra İsveç'ten, Gotland adalarına yakın bir yerde kurulması planlanan bir platforma yönelik itiraz

gelince, teknik çözümlerle platform yapımına gerek bırakılmamış.

Projede kamu katkısı bulunmuyor ve proje şu ana kadar krizden gerçek anlamda etkilenmemiş. Projenin Ukrayna'yı devre dışı bırakma amacı güttüğü yönündeki eleştirileri cevaplayan yetkililer, "Ukrayna üzerinden pompalanan gazın yılda 120 milyar metreküp iken Kuzey Akımı'yla 55 milyar metreküp gaz pompalanmasını hedeflediklerini; yani teknik olarak Kuzey Akımı'nın Ukrayna'yı devre dışı bırakmasının imkanı olmadığını" belirtiyorlar. [Internet bağlantısı için](#)

Telekomünikasyon

- AB Parlamentosu Sanayi İşleri Komitesi, 1 Temmuz itibarıyla tüketicilerin Avrupa Birliği içinde kısa mesaj gönderme ve internetten veri yükleme ile ilgili **dolaşım ücretlerini** (roaming) azaltmaya yönelik AB Komisyonu teklifine destek oldu.

2008 Eylül ayında Komisyon, AB içinde üye devletler arasında tüketicilerin kısa mesaj gönderisi başına 0,11 €'dan (KDV hariç) daha fazla ücret ödememeleri için bir teklif getirmişti. Mevcut durumda AB'deki yurtdışı kısa mesaj gönderim ücreti ortalaması kısa mesaj başına 0,28 € ve bu ücret bazı ülkelerde 0,80 €'ya kadar çıkmakta. Komite aynı zamanda yurtdışı veri indirimi (data roaming) ücretlerinin (yurtdışında mobil bağlantıyla internet kullanımı sırasında indirilen verilerin ücreti) düşürülmesine yönelik tedbirler için de evet oyu verdi.

Komite, daha düşük tüketim ücretlerine ulaşmak amacıyla çizilecek yolu belirginleştirmek için öncelikle operatörler arası ücretlere yurtdışında indirilen verilerde megabyte başına 0,50 €'luk tavan fiyatı belirledi. Ayrıca, fatura şoklarını engellemek için yurtdışı tarifelerinin şeffaflığını arttırmaya yönelik çalışmaları da onayladı. Son olarak, Endüstri Komitesi operatörlere, yurtdışı aramalarında fiyatlandırmayı ilk saniyeden itibaren saniye bazından yapmaları yönünde zorunluluk getirdi. Komisyon, tüketicilerin yurtdışı kullanım

ücreti olarak, muğlak olan faturalandırma sebebiyle %20 dolayında fazla ödeme yaptıklarını belirtiyor.

Komite, tüm yurtdışı dolaşım (roaming) düzenlemelerinin Haziran 2012'de sona erdirilmesini ve bir sonraki Komisyonun da yeni kuralları 5 yıllık planın ortasında gözden geçirmesini istiyor. AB Parlamentosu'nun 785 üyesi 21-24 Nisan tarihlerinde bu teklifleri oylayacak. Eğer Konsey kabul ederse yeni yurtdışı kullanım düzenlemeleri 1 Temmuz 2009'dan itibaren geçerli olacak. [Internet bağlantısı için](#)

- Avrupa Komisyonu, **Danimarka telekom** düzenleyicisi NİTA'nın, Danimarka'nın en büyük kablolu ağ operatörü TDC'nin sahip olduğu "geniş bant kablo erişim ağını toptan erişime açma zorunluluğu" getiren önerisini uygun buldu. Komisyon Danimarka'nın, söz konusu operatör TDC'nin hem telekom ağlarının hem de kablo ağlarının büyük kısmını elinde bulundurmasından dolayı, kendine özgü bir durumu olduğuna işaret etti. Telekom ağları için mevcut zorunlulukların TDC'nin kablo ağını kapsayacak şekilde genişletilmesi, diğer operatörlerin yüksek hızda geniş bant toptan ürünlerine erişimlerine imkan tanıyarak TDC ile geniş bant pazarında rekabete girmelerine yardımcı olacak.

Avrupa'da ulusal yönetmelikler, geniş bant internet erişim hizmetlerinde rekabeti arttırmak için yükümlü operatörlere; sahip oldukları geniş bant internet ağlarına toptan erişimi sağlama zorunluluğu getiriyor. Yönetmelikler genellikle kendi telekom ağlarıyla [xDSL (sayısal abone hattı)] sınırlı kalıyor. Ancak Danimarka'da en geniş kablolu televizyon ağı da söz konusu telekom operatörü TDC'nin kontrolünde bulunuyor. Haziran 2008'de TDC perakende geniş bant hizmetleri pazarının %58'ini kontrol ediyordu. TDC'nin bakır ağını kullanan alternatif operatörlerin toplamı pazarda %20 oranından daha az pay sahibi olurken, diğer altyapıları kullanan operatörler ise %20 oranının biraz üzerindeler.

Komisyon Danimarka'daki özel geniş bant erişim pazarı koşullarının bir yönetmelik müdahalesine ihtiyacı olduğunu kabul ediyor. Aynı zamanda Komisyon, Danimarkalı denetim otoritesinden, yönetmeliğin verimli olabilmesi için, düzenlemenin maliyetlerini analiz etmesini ve diğer operatörler için kablolu ağa erişimin uygun bir fiyat üzerinden yapıldığını denetlemesini istedi. Komisyon ek olarak, TDC'nin geniş çapta fiber ağ hizmetleri başlatması durumunda NİTA'nın perakende rekabetteki ve aşırı hızlı fiber erişim ağlarının yayılması konusundaki gelişmeleri yakından takip etmesini istedi. [Internet bağlantısı için](#)

Ulaştırma

- Avrupa Parlamentosu, Konsey tarafından daha önce üzerinde uzlaşmaya varılmış olan, **güvenli denizcilik** ile ilgili tedbir paketlerinin üçüncüsünü 11 Mart tarihinde onayladı. "Erika 3" olarak da bilinen paketle getirilen düzenlemeler şunlardır:

- Tamamıyla revizyona uğrayan gemi takip sistemi, gemi teftişlerinin sistematikleşmesini öngörüyor. Kötü durumda olan ve risk taşıyan gemiler için altı ayda bir teftiş zorunluluğu getirilirken, iyi durumda olan gemiler için sürenin daha uzun olabileceği öngörülüyor.
- Yetkili makamların, üye ülkeler adına gemilere Avrupa onayı verebilmelerini düzenleyen hükümler güçlendiriliyor. Sınıflandırma yetkisine sahip kurumların çalışmaları daha sıkı standartlar altına alınıyor. Kalite kontrol sistemi için de bir belgelendirme birimi oluşturuluyor.
- Kıyı trafiğini izleme yöntemleri geliştiriliyor. Böylelikle SafeSeaNet sistemi, üye ülkelerin tüm denizcilik verilerinin elektronik alışverişinde tek araç haline getiriliyor. Uzun yol gemilerinin takibi için bir Avrupa merkezi oluşturuluyor.
- Kaza soruşturmalarının bağımsızlığı temin ediliyor. Ortak bir soruşturma tekniğinin izlenmesi ve bir veri merkezi kurulmasının kazalardan ders çıkarmayı kolaylaştıracağına altı çiziliyor.

- Kazaların önlenmesi, her şeyden önce geminin bandirasını taşıdığı ülkenin bayrak otoritelerinin sorumluluğunda. Bu otoritelerin, Uluslararası Denizcilik Örgütü tarafından onaylanmış bir modelle denetlenmesi ve bir kalite belgesine sahip olması öngörülmüyor.
- Avrupa limanlarına giren tüm gemilere sigorta şartı getiriliyor. Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlandırılması Hakkında (LLMC) 1996'da Uluslararası Denizcilik Örgütü Konvansiyonunca düzenlenen protokole göre, bu sigortalar kısıtlı sorumlulukta maksimum seviyede olmalı.
- Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün kişisel zararlarla ilgili bir uluslararası konvansiyonda sorumluluk ve sigorta üzerine oluşturduğu sistem, Avrupa hukukuna da dahil ediliyor (Yolcu ve yolcuların eşyalarının deniz yolu ile taşınması üzerine Atina Konvansiyonu).

[İnternet bağlantısı için](#)

Bilgi Toplumu

- AB Komisyonu **iklim değişikliğiyle mücadele** ve ekonomiyi düzeltme çabalarının bir parçası olarak, üye ülkeleri ve endüstri kuruluşlarını enerjinin verimli kullanımı için bilgi ve iletişim teknolojilerini (ICT) kullanmaya çağırdı. Bu teknolojilerin 2020 yılına kadar Avrupa'nın karbon emisyonunu %15 oranında azaltması bekleniyor. ICT sadece fabrikalar, ofisler ve kamusal alanlardaki enerji kullanımını izlemek ve kontrol etmekle kalmıyor; aynı zamanda insanların enerjiyi nasıl kullandıklarını anlamalarına da yardımcı oluyor.

Bu teknolojilerin kullanımının yaygınlaştırılması insanların ve iş dünyasının günlük işlerini daha enerji verimli gerçekleştirmelerini sağlayacağı ve bunun da AB'nin 2020 iklim değişikliği hedeflerine ulaşmada büyük katkısı olacağı belirtiliyor.

ICT sektörü Avrupa'daki karbon emisyonunun %2'sinden sorumlu; bunun %1,75'i ICT ürünlerinin kullanımından, geri kalan kısmı ise bunların üretilmesinden kaynaklanıyor. Diğer taraftan ICT ürünlerinin tüm ekonomik sektörlerde ve sosyal

hayatta kullanılması Avrupa'da geri kalan %98'lik karbon emisyon oranının azaltılmasını sağlayacak.

ICT kullanılan sistemler, örneğin; AB'deki binaların enerji kullanımlarını %17 oranında ve ulaşırmadaki karbon emisyonunu %27 oranında azaltabilir. Akıllı sayaçlar da tüketicilere enerji kullanımı ve maliyetiyle ilgili geniş kapsamlı bilgi sağlayabilir. Bazı üye ülkelerdeki denemeler akıllı sayaç kullanımının enerji kullanımını %10'a kadar düşürebileceğini gösteriyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Ekonomik ve Mali İşler

- AB ve diğer dünya liderleri yaşanan finansal kriz sebebiyle; **finans sektörünün** yeniden düzenlenmesi için yaptıkları müzakereleri sürdürürken, gelişmekte olan ülkeleri aralarındaki ticari anlaşmaları kullanarak bankacılık sektörlerindeki kısıtlayıcı şartları kaldırmaya yönlendirmek konusunda fikir birliğine vardı.

AB Bloğu, hem Dünya Ticaret Örgütü'nün Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) çerçevesinde hem de 34 farklı Latin Amerika, Asya ve Akdeniz ülkesiyle AB potansiyel ikili anlaşmaları veya bölgesel ticaret anlaşmalarını kullanarak gelişmekte olan ülkelerdeki Batılı bankaların faaliyetlerindeki kısıtlamaların kaldırılmasını sağlamaya çalışıyor.

AB 2002'de; 'GATS' ticari müzakereleri sırasında 20'si en az gelişmiş, 30'u düşük gelirli olmak üzere 94 ülkenin finans sektörlerini dışa açmalarını talep etmişti.

GATS'ın finans hizmetleriyle ilgili kısmı; ülkelerin 'açığa satış' gibi riskli alım-satım kısıtlamak için mevcut kurallarından daha kısıtlayıcı yeni yasalar çıkarmasını veya hizmet sağlayıcısı miktarını ya da işlem hacmini sınırlayıcı politikaları engelliyor. Ayrıca GATS tüm yeni finans hizmetlerine, karmaşık finansal ürünler dahil izin verilmesini zorunlu kılıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Ekonomi

- Endüstriyel üretim fiyatları endeksi Ocak 2009 itibariyle, bir önceki aya göre Euro Alanı'nda %0,8; AB27'de ise %0,6 oranında düştü. Ocak 2008 verilerine kıyasla Ocak 2009'da bu oranlarda Euro Alanı'nda %0,5 düşüş kaydedilirken, AB27'deyse 0,2%'lik bir yükseliş gerçekleşti.

Aylık olarak, Aralık 2008'e kıyasla Ocak 2009'da verilerin mevcut olduğu üye ülkeler arasında toplam endekste en yüksek artışlar Çek Cumhuriyeti ile Romanya'da (%1,1) ve Macaristan'da (%0,9) gözlenirken; en önemli düşüşler Fransa (%2,0), Bulgaristan (%1,3) ve Almanya'da (%1,1) kaydedildi.

Yıllık değişime bakılacak olursa Ocak 2008'e kıyasla Ocak 2009'da verilerin mevcut olduğu üye ülkeler arasında toplam endekste en yüksek artışlar Romanya (%6,4), Macaristan (%4,4) ve İngiltere'de (%3,2); en önemli düşüşler Danimarka (%5,2), Yunanistan (%3,4) ve Fransa'da (%2,9) gerçekleşti. [İnternet bağlantısı için](#)

- Euro Alanı yıllık enflasyon oranı Ocak 2009'daki %1,1 oranına kıyasla Şubat 2009'da %1,2'ye yükseldi. Şubat 2009 aylık enflasyon oranıysa %0,4 olarak gerçekleşti.

AB27'deki yıllık enflasyon Ocak 2009'da %1,8; Şubat 2009'da ise %1,7 olarak hesaplandı. Şubat 2009 aylık enflasyon oranı ise %0,4 olarak gerçekleşti.

Üye ülkelerdeki enflasyon oranlarına bakıldığında Şubat 2009'da en düşük İrlanda ile Portekiz (%0,1) ve G.Kıbrıs'ta (%0,6); en yüksek oranlar ise Letonya (%9,4), Litvanya (%8,5) ve Romanya'da (%6,9) gerçekleşti. Ocak 2009'a kıyasla yıllık enflasyon oranı 11 üye ülkede düşerken 2 üye ülkede sabit kaldı ve diğer 13 üye ülkede yükseldi.

Şubat 2009'a kadar en düşük 12 aylık ortalama oran Hollanda (%2,2) ve Almanya'da (%2,4) gerçekleşirken; en yüksek oranlar Letonya (%14,1)

ile Bulgaristan ve Litvanya'da (%10,8) gerçekleşti. [İnternet bağlantısı için](#)

- Avrupa Birliği İstatistik Ofisinin (Eurostat) yayımladığı milli hesaplar tahminine göre; bir önceki çeyreğiyle karşılaştırıldığı zaman, 2008'in son çeyreğinde Euro alanında (EA 15) istihdam edilen nüfusta %0,3'lük (453.000 kişi) bir düşüş yaşanmış. Aynı dönemde AB27 de ise istihdam edilen nüfus rakamı da yine %0,3'lük (672.000 kişilik) bir düşüş göstermiş. 2008'in üçüncü çeyreğinde Euro alanı istihdamı %0,1 ve AB27'de ise %0,2'lik bir düşüş görülmüş.

Bir önceki yılın aynı çeyreğiyle karşılaştırıldığı zaman istihdamın, 2008'in dördüncü çeyreğinde hem Euro alanı hem de AB27'de sabit kaldığı (%0.0) gözlemleniyor. 2007'nin üçüncü çeyreğinde ise her iki bölgede istihdam +%0,6 olarak gerçekleşmişti.

EUROSTAT'ın tahminine göre 2008'in dördüncü çeyreğinde AB27'de 225,3 milyon kadın ve erkek istihdam edilmiş bu sayının 145,4 milyonu Euro alanında yer alıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

★

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 19-20 Mart, AB Liderler Zirvesi
- 23-24 Mart, Tarım ve Balıkçılık Konseyi
- 30 Mart, Eğitim ile Yaratıcılık ve Yenilikçilik üzerine Müzakere

Konferanslar-Seminerler

- 17 Mart, "Industrial Competitiveness: Challenges, opportunities and the role of policy in difficult times", <http://ec.europa.eu/>
- 19 Mart, "Conference EU Transport policy and SMEs" <http://www.uetr.eu/>
- 26-27 Mart, "European Business Summit", <http://www.ebsummit.eu/>
- 31 Mart, "A conference on addressing high-risk and underage drinking among populations at risk." <http://www.socialnormsforum.eu/>